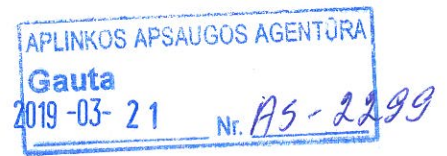

M. R.

ANTANAS SEKRECKIS

Šilėnų k., Šiaulių r. sav., tel. 8 659 41828, el.p. ventos.statyba@gmail.com

Aplinkos apsaugos agentūra
A.Juozapavičiaus g. 9
LT-09311 Vilnius

2019-03-12

DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATRANKOS

Siunčiame projekto „Šiaulių rajono Šilėnų užtvankos ant Ventos upės atstatymas“ (toliau – Projektas) informaciją poveikio aplinkai vertinimo atrankai.

PRIDEDAME:

1. Projekto informacija poveikio aplinkai vertinimo atrankai 18 lapų.

Antanas Sekreckis

Šiaulių rajono Šilėnų užtvankos ant Ventos upės atstatymas

Planuojamos ūkinės veiklos atrankos informacija

Šilėnai, 2019

I. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA)

- 1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) kontaktiniai duomenys.** Antanas Sekreckis, Šilėnų k., Kuršėnų kaimiškoji sen., Šiaulių r. sav., 8 659 41828, ventos.statyba@gmail.com
- 2. Informaciją atrankai teikia Antanas Sekreckis (užsakovas).**

II. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, nurodant kurį (-iuos) Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašo punktą(-us) atitinka planuojama ūkinė veikla arba nurodant, kad atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalimi, nurodomos atsakingos institucijos raštas (data, Nr.), kad privaloma atranka.

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Šiaulių rajono Šilėnų užtvankos ant Ventos upės atstatymas.

Projekte planuojama ūkinė veikla patenka į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 1.4. (užtvankų ir kitų įrenginių, skirtų vandens sulaikymui ar nuolatiniam saugojimui, įrengimas (daugiau kaip 200 000 m³ vandens tūrio, bet mažiau kaip 5 milijonai m³ arba kai jų vandens paviršiaus plotas mažesnis kaip 250 ha, bet didesnis kaip 10 ha)).

4. Planuojamos ūkinės veiklos fizinės charakteristikos: žemės sklypo plotas ir planuojama jo naudojimo paskirtis ir būdas (būdai), funkcinės zonos, planuojamas užstatymo plotas, numatomi statiniai, įrenginiai ir jų paskirtys, numatomi įrengti giluminiai gręžiniai, kurių gylis viršija 300 m, numatomi griovimo darbai, reikalinga inžinerinė infrastruktūra (pvz. inžineriniai tinklai (vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, energijos ir kt.) susisiekimo komunikacijos).

Planuojama įrengti buvusią Šilėnų vandens malūno užtvanką ant Ventos upės žemės sklypuose Nr. 9152-0008-0001 (bendras plotas – 1,4930 ha, paskirtis – kita); Nr. 9152-0008-0002 (bendras plotas – 0,0468 ha, paskirtis – kita); Nr. 4400-1625-5038 (bendras plotas – 0,63 ha, paskirtis – žemės ūkio). Užtvanka planuojama naudoti šalia esančio Šilėnų vandens malūno veikimui. Numatoma pastatyti patvenkiantį slenkstį. Slenksčio vieta atitiks buvusio slenkščio vietą.

Slenksčio veikimas bus automatinis (be skydų). Būsima patvanka tilps upės vagoje. Užtvankos-slenksčio techniniai parametrai: tipas – subetonuotų akmenų metinys; ilgis – 34,5 m; viršaus plotis – 01:02 m; viršutinis šlaitas – 1:1,5 m; didžiausias aukštis – 2,1 m; patvanka vagoje – 93,60 alt; patvankos kreivės ilgis – 2,45 km; didžiausias gylis – 2,1 m; minimalus (95 proc.) 30 sausu dienų debitas – 0,16 m.kub./s; maksimalus pavasario potvynio (5 proc.) debitas – 175,0 m.kub./s.

Giluminių gręžinių, kurių gylis viršija 300 m., įrengti nenumatoma. Griovimo darbai taip pat nenumatyti. Papildomos infrastruktūros įrengti neketinama.

1 pav. Planuojamos ūkinės veiklos schema. Vandens užtvankos vieta pažymėta raudona linija

2 pav. Planuojamos ūkinės veiklos vieta pažymėta žalia linija

3

5. Planuojamos ūkinės veiklos pobūdis: produkcija, technologijos ir pajėgumai (planuojant esamos veiklos plėtrą nurodyti ir vykdomos veiklos technologijas ir pajėgumus).

Atstatoma užtvanka yra dešiniajame upės krante esančio vandens malūno sudedamoji dalis. Vandens malūnas buvo pastatytas 1923 metais grūdams malti ir Kuršėnų apylinkėms elektros energijai gaminti. Po malūno šiauriniu galu buvo atvesta Ventos upės prataka, kurioje įstatyta vandens turbina per transmisija suko girkas.

Šiuo metu likę tik šio kanalo žymės, o iš užtvankos su tiltu per Ventos upę nelikę nieko. Slenksčio pagalba normalus vandens lygis vidutinio vandeningumo metais būtų palaikomas ties altitute 93,60. Šilėnų malūnas su technologine įranga yra įrašytas į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą ir turi istorinę, architektūrinę ir technologinę vertę. Šiuo metu malūnas yra veikiantis, energijos šaltinis girkų sukimui – elektra, tiekama iš skirstomųjų tinklų.

Planuojamoje veiklos teritorijoje šiuo metu yra suformuoti privažiavimo keliai, pėsčiųjų takai ir automobilių parkavimo aikštelės. Yra esami statiniai: malūno pastatas su gyvenamąją dalimi, sodas, daržas, numatoma įrengti laikino poilsio patalpas vandens turistams. Atstačius užtvanką Ventos upėje prie Šilėnų malūno pakiltų vandens lygis, todėl Ventos upėje nuo Daugėlių užtvankos būtų galima mažų laivų navigacija upe žemyn.

Namų valdai priskirtame sklype numatoma įrengti poilsio ir žaidimų aikšteles. Rengiant jas, žali plotai ir augmenija bus maksimaliai išsaugojami. Vykdam patvankos statybos darbus statybos

aikštelėje esantys medžiai ir krūmai bus maksimaliai išsaugojami iškertant tik tuos, kurie trukdo patvankos statybai.

Užtvankos – slenksčio kūnas bus sukraunamas iš lauko riedulių. Didžiausi rieduliai bus sukraunami užtvankos žemutinio bjefo pusėje ir tarnaus kaip atrama visam kūnui. Tarpai bus užpildomi smulkesniais akmenimis ir stambiu žvyru bei skalda. Pereinant į viršutinio bjefo pusę tarpai bus užpildyti smėliu ir galiausiai moliniu gruntu. Akmenys keteroje ir žemutiniame šlaite bus subetonuojami betonu. Persiliejančio srauto slopinimui žemutiniame bjefe tarnaus iš įvairaus stambumo akmenų įrengtas mišinys. Užtvankos sujungimai su krantais bus stiprinami akmenų grindiniu ant 10-15 cm žvyro sluoksniu.

Darbus numatoma vykdyti pagal STR reikalavimus. Pastačius slenksčių ant Ventos upės, Šilėnuose, būtų išspręsta mažųjų laivų navigacija per Kuršėnus, Ventos upe žemyn. Patvankos ant Ventos upės atstatymas yra reikalingas vystant agro ir vandens turizmą. Darbai bus atliekami pasitelkiant ekskavatorių, traktorių, transporto priemones, betono maišykles. Apsauginės šlaitų ir pakrantės juostos nebus pažeistos.

6. Žaliavų naudojimas; cheminių medžiagų ir preparatų (mišinių) naudojimas, įskaitant ir pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų naudojimą (nurodant jų pavojingumo klasę ir kategoriją); radioaktyviųjų medžiagų naudojimas; pavojingų (nurodant pavojingų atliekų technologinius srautus) ir nepavojingų atliekų (nurodant atliekų susidarymo šaltinį arba atliekų tipą) naudojimas; planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas naudoti ir laikyti tokių žaliavų ir medžiagų preliminarus kiekius.

Patvankos statybos darbams bus naudojamos sertifikuotos aplinkai nekenksmingos statybinės medžiagos (betonas, žvyras, armatūra, smėlis ir kt.). Cheminės medžiagos ir preparatai, įskaitant ir pavojingas chemines medžiagas darbų metu naudojami nebus.

7. Gamtos išteklių (natūralių gamtos komponentų), visų pirma vandens, žemės, dirvožemio, biologinės įvairovės naudojimo mastas ir regeneracinis pajėgumas (atsistatymas).

Vykdam užtvankos atstatymo darbus bus siekiama minimalaus poveikio dirvožemiui ir jo sandarai. Darbai bus vykdomi su darbų technika ir rankiniu būdu.

8. Energijos išteklių naudojimo mastas, nurodant kuro rūšį.

Vykdam vandens užtvankos atstatymo darbus bus naudojama statybinė technika: ekskavatorius, traktorius, betono maišyklė. Šiai technikai naudojamas dyzelinis kuras. Darbų metu planuojama sunaudoti iki 80 litrų dyzelinio kuro per dieną.

9. Pavojingų, nepavojingų ir radioaktyviųjų atliekų susidarymas, nurodant, atliekų susidarymo vietą, kokios atliekos susidaro (atliekų susidarymo šaltinis arba atliekų tipas), preliminarų jų kiekį, jų tvarkymo veiklos rūšis.

Planuojamos ūkinės veiklos metu, susidarys nedidelis kiekis (iki 5 m³) statybinių atliekų. Šios atliekos bus atiduotos perdirbti statybinį laučą tvarkančioms įmonėms, esančioms Šiaulių rajone. Kitos statybų metus susidariusios atliekos bus rūšiuojamos, tinkamai sandėliuojamos ir perduodamos atitinkamiems atliekų tvarkytojams.

Analizuojamo objekto vandens užtvankos atstatymo metu nesusidarys jokios radioaktyvios atliekos.

10. Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis, jų tvarkymas.

Numatyta vykdyti veikla nesusijusi su nuotekų susidarymu ar vandens teršimu.

11. Cheminės taršos susidarymas (oro, dirvožemio, vandens teršalų, nuosėdų susidarymas, preliminarus jų kiekis) ir jos prevencija.

Numatyta vykdyti ūkinė veikla nesusijusi su cheminės taršos susidarymu. Cheminė tarša teoriškai įmanoma dėl technikos naudojamų tepalų ir degalų. Siekiant jos išvengti (minimizuoti) bus siekiama, kad visi darbai būtų atliekami tik techniškai tvarkingais mechanizmais ir būtų išvengta degalų ir tepalų patekimo į dirvožemį ar vandenį. Statybvietėje bus paruošta švaraus smėlio, pjuvenų, smėlio maišų ir polietileno plėvelės atsargos, kurios bus panaudotos įvykus avarijai ir tepalų nutekėjimui.

Numatytos vykdyti veiklos atveju oro teršimas susijęs tik su darbų metu naudojamos technikos išmetamosiomis dujomis. Darbams naudojamų mechanizmų išmetamų teršalų kiekis bus nedidelis, atitiks aplinkos apsaugos reikalavimus ir neviršys leistinų normų.

Numatyta vykdyti veikla nesusijusi su dirvožemio tarša ar erozija.

12. Fizikinės taršos susidarymas (triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė) ir jos prevencija.

Atstatymo darbų vykdymo metu triukšmas bus nežymus ir truks tol, kol bus vykdomi darbai. Naudojant sertifikuotą techniką triukšmo lygis neviršys higienos normų reikalavimų. Atstatymo darbai vyks darbo valandomis nuo 8 iki 18 val.

Numatyta vykdyti ūkinė veikla nesukels vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios spinduliuotės.

13. Biologinės taršos susidarymas (pvz., patogeniniai mikroorganizmai, parazitiniai organizmai) ir jos prevencija.

Numatytos ūkinės veiklos atveju biologinių teršalų nesusidarys.

14. Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių (pvz., gaisrų, didelių avarijų, nelaimių (pvz., potvynių, jūros lygio kilimo, žemė drebėjimų)) ir (arba) susidariusių ekstremaliųjų situacijų, įskaitant tas, kurias gali lemti klimato kaita; ekstremalių įvykių ir ekstremaliųjų situacijų tikimybė ir prevencija.

Vykdamant numatytą veiklą bus naudojamosi tik techniškai tvarkingais įrenginiais, transporto priemonėmis ir laikomasi darbų saugos reikalavimų. Todėl tikimybė kilti įrenginių gaisrui ar aplinkos užterštumui dėl veikloje naudojamos technikos yra maža.

Kita galima ekstremalia situacija – technologinių procesų sutrikimas. Siekiant jų išvengti, statybai ir techninei priežiūrai atlikti bus parenkami tik atestuoti ir kvalifikuoti specialistai.

15. Planuojamos ūkinės veiklos rizika žmonių sveikatai (pvz., dėl vandens ar oro užterštumo).

Vykdomoje numatytoje ūkinėje veikloje nebus naudojamos jokios pavojingos medžiagos, kurios galėtų užteršti vandenį. Darbų metu galimas oro užterštumo ar triukšmo poveikis dirbantiems žmonėms. Neigiamas poveikis minimizuojamas laikantis visų darbo saugos taisyklių, naudojant darbo saugos priemones.

16. Planuojamos ūkinės veiklos sąveika su kita vykdoma ūkine veikla ir (arba) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos (pvz., pramonės, žemės ūkio) plėtra gretimose teritorijose (pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus).

Analizuojama ūkinė veikla bus atliekama jau esamo vandens malūno teritorijoje, kur vandens slenkstis jau yra, tačiau jos komponentai jau susidėvėję ir veikia nepakankamai. Atstatant buvusią užtvanką nenumatoma jokių papildomų apribojimų gretimoms žemės sklypams. Įvertinus situaciją ir planuojamos ūkinės veiklos pobūdį, įvertinus gretimų žemės sklypų paskirtį, daroma išvada, kad planuojama ūkinė veikla, laikantis visų numatomų statybos ir projektavimo normatyvinių dokumentų reikalavimų, neturės neigiamos įtakos gretimybėms bei aplinkai ir papildomų apribojimų gretimoms žemės sklypams ar jų paskirčiai. Informacijos apie kitas, analizuojamo objekto artimiausioje gretimybėje, planuojamas ūkines veiklas nėra.

17. Veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, numatomas eksploatacijos laikas.

Projekte numatytus darbus planuojama pradėti įgyvendinti 2019 metais pagal techninį darbo projektą. Darbai bus vykdomi šiltuoju (sausuoju) metų laikotarpiu, atsižvelgiant į oro sąlygas. Statinių eksploatacijos laikas – iki 80 metų.

III. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

18. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, žemėlapis su gretimybėmis ne senesnis kaip 3 metų (ortofoto ar kitame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija, planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti dydžius); informaciją apie teisę valdyti, naudoti ar disponuoti

planuojamos teritorijos žemės sklypą (privati, savivaldybės ar valstybinė nuosavybė, sutartinė nuoma); žemės sklypo planas, jei parengtas.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta Šiaulių rajono savivaldybė, Kuršėnų kaimiškoji seniūnija, Šilėnų kaimas.

Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra valdomi užsakovo nuosavybės teise.

3 pav. Planuojamos ūkinės veiklos schema. Vandens užtvanka pažymėta raudona linija

19. Planuojamos ūkinės veiklos sklypo ir gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinis zonavimas ir teritorijos naudojimo reglamentas (pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (būdai), nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, vyraujančių statinių ar jų grupių paskirtis) pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus. Informacija apie vietovės infrastruktūrą, urbanizuotas teritorijas (gyvenamąsias, pramonines, rekreacines, visuomeninės paskirties), esamus statinius ir šių teritorijų ir (ar) statinių atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Planuojamos ūkinės veiklos sklypas pagal Šiaulių rajono savivaldybės bendrąjį planą, priklauso agrarinės žemės ir gamtinio karkaso zonoms.

Artimiausi pramoninės, rekreacinės ir visuomeninės paskirties objektai yra Kuršėnų miestelyje. Mažiausias atstumas nuo ūkinės veiklos teritorijos iki jų yra apie 2 km.

Planuojamos teritorijos pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – rekreacinė: teritorija paplūdimiams, jachtų, valčių priplaukoms, poilsio aptarnavimo objektams statyti, įrengti ir eksploatuoti.

Planuojamoje teritorijoje yra pastatyti komercinės paskirties statiniai – malūnas ir gyvenamosios paskirties – garažas, ūkiniai pastatai, šiltnamiai, sandėlis ir gyvenamosios patalpos sublokuotos viename tūryje su malūno pastatu.

Planuojama teritorija nėra pilnai inžineriškai aprūpinta. Elektros tiekimo orinė linija ir laidinio telefono kabelinė linija.

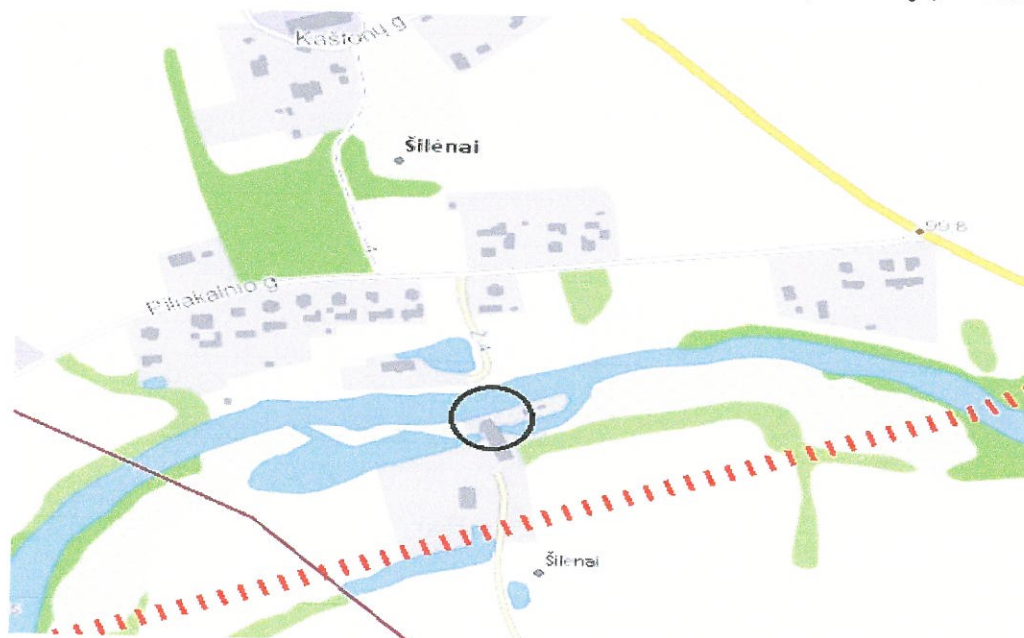
Planuojamos veiklos teritorija nėra urbanizuota. Planuojamos veiklos teritorijoje gyventojų nėra. Artimiausia gyvenvietė – Šilėnų miestelis, esantis kitoje Ventos upės pusėje už kelių šimtų metrų.

20. Informacija apie eksploatuojamus ir išžvalgytus žemės gelmių telkinių išteklius (naudingas iškasenas, gėlo ir mineralinio vandens vandenvietes), įskaitant dirvožemį; geologinius procesus ir reiškinius (pvz., erozija, sufozija, karstas, nuošliaužos), geotopus, kurių duomenys kaupiami GEOLIS (geologijos informacijos sistema) duomenų bazėje (<https://epaslaugos.am.lt/>).

Remiantis duomenų sistema GEOLIS, eksploatuojamų ir išžvalgytų žemės gelmių išteklių (naudingųjų iškasenų,) geologinių procesų ir reiškinių, geotopų nėra.

Šalia planuojamos ūkinės veiklos, už 50 m yra neotektoniškai aktyvi zona (pav. Nr. 4).

4 pav. Vietovės schema. Neotektoniškai aktyvios zonos pažymėta raudona punktyrine linija, veiklos vieta – juoda

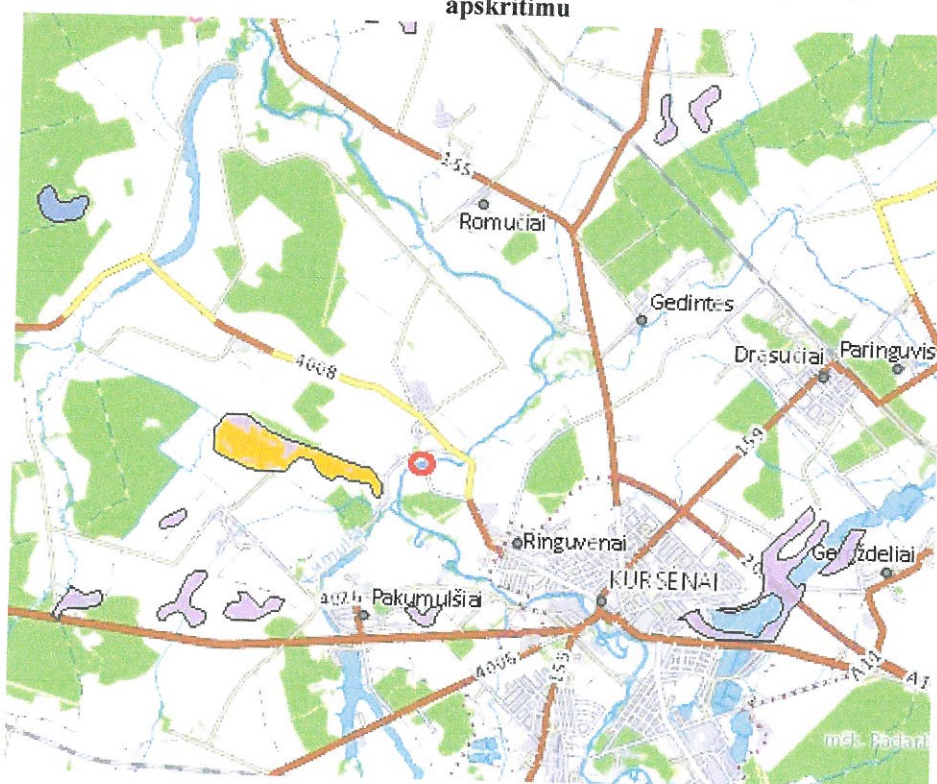
Artimiausiai esanti pažeista teritorija yra apie 500 m rytų kryptimi nuo planuojamos vykdyti ūkinės veiklos teritorijos esanti 3,4 ha kasavietė Nr. 11176 (pav. Nr. 5).

5 pav. Vietovės schema. Pažeista teritorija pažymėta raudonu keturkampiu, veiklos vieta – juodu apskritimu

Artimiausia pelkėjimo ir durpynų teritorija yra už 1 km į vakarus (6 pav.).

6 pav. Vietovės schema. Užpelkėjusi, durpinga teritorija pažymėta oranžiniu fonu, veiklos vieta – raudonu apskritimu

Artimiausias potencialus geologinės aplinkos taršos židinis yra apie 800 m atstumu į pietryčius – Veikianti naftos bazė (pav. Nr. 7).

7 pav. Atstumas iki artimiausio galimo geologinės aplinkos taršos šaltinio

21. Informacija apie kraštovaizdį, gamtinį karkasą, vietovės reljefą, vadovaujantis Europos kraštovaizdžio konvencijos, Europos Tarybos ministrų komiteto 2008 m. rekomendacijomis CM/Rec (2008,02,06)3 valstybės narėms dėl Europos kraštovaizdžio konvencijos įgyvendinimo gairių nuostatomis, Lietuvos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašu (<http://www.am.lt/VI/index.php#a/12929>) ir Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija (<http://www.am.lt/VI/article.php3?article id=13398>), kurioje vertingiausios estetiniu požiūriu Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros išskirtos studijoje pateiktame Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapyje ir pažymėtos indeksais V3H3, V2H3, V3H2, V3H1, V1H3, jų vizualinis dinamiškumas yra a, b, c.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje vyrauja slėnių agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis.

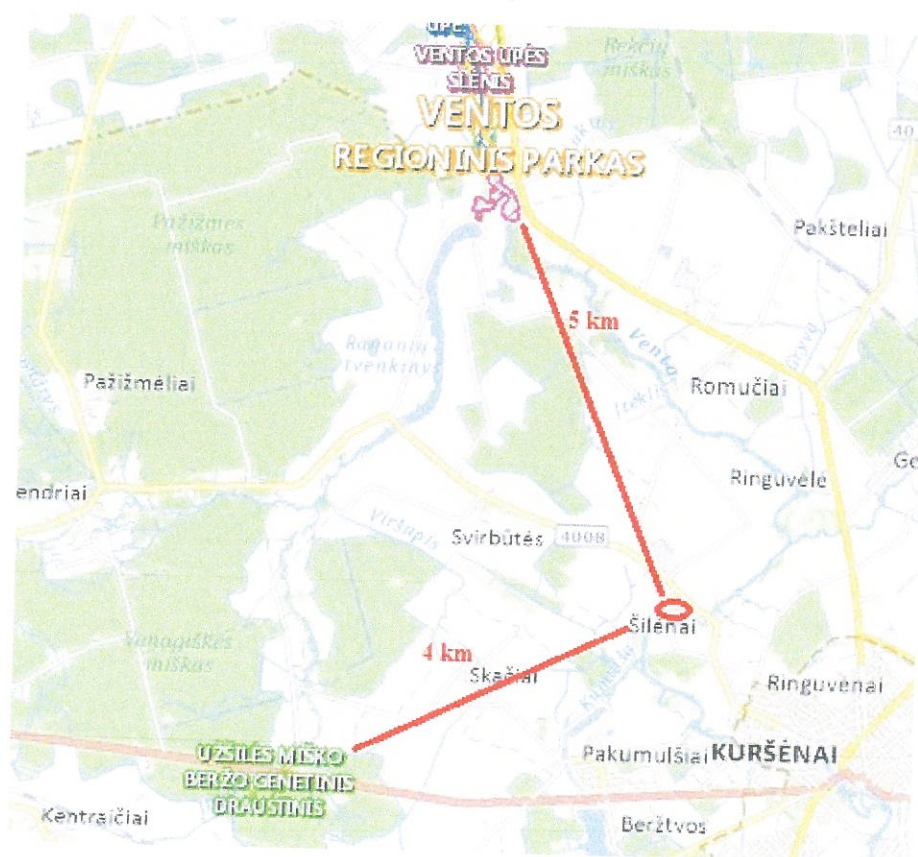
Pagal „Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studiją“, planuojamos ūkinės veiklos teritorija patenka į V1H3-a pamatinį vizualinės struktūros tipą.

V1H3-a tipas reiškia, kad vietos kraštovaizdyje nežymi vertikalioji sąsklaida (banguotas bei lėkštašlaičių slėnių kraštovaizdis su 2 lygmenų videotopų kompleksais), kad vyrauja atvirų pilnai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis, kurio erdvinėje struktūroje išreikštas vertikalių ir horizontalių dominantų kompleksas.

22. Informacija apie saugomas teritorijas (pvz. Draustiniai, parkai ir kt.), įskaitant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, kurios registruojamos STK (Saugomų teritorijų valstybės kadastras) duomenų bazėje (<http://stk.vstt.lt>) ir šių teritorijų atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos). Pridedama Valstybinės saugomų teritorijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos Poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms išvada, eigu tokia išvada reikalinga pagal teisės aktų reikalavimus.

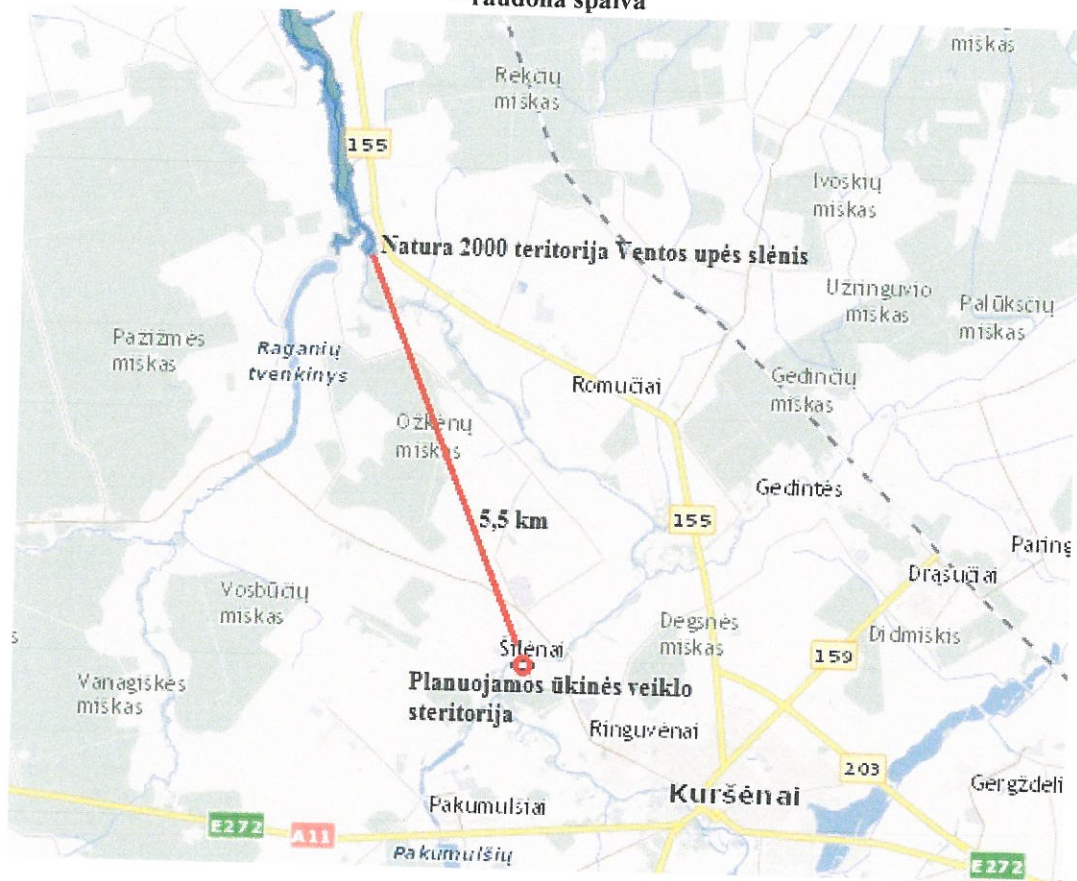
Vadovaujantis Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis, planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į saugomų teritorijų ribas. Artimiausiai esančios saugomos teritorijos: Užšilės miško beržo centrinis draustinis (nutolęs apie 4 km vakarų kryptimi) ir Ventos regioninis parkas, nutolęs apie 5 km. šiaurės kryptimi (pav. Nr. 8).

8 pav. Objekto schema. Arčiausiai saugomos teritorijos. Planuojamos vykdyti veiklos sklypas pažymėtas raudona spalva

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į Natura 2000 teritoriją, todėl Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos poveikio reikšmingumo Natura 2000 teritorijoms išvada nebuvo rengiama. Artimiausia Natura 2000 teritorija Ventos upės slėnis yra nutolęs apie 5,5 km. Šiaurės vakarų kryptimi. (pav. Nr. 9).

9 pav. Teritorijos schema. Natura 2000 teritorija pažymėta mėlyna spalva, planuojamos ūkinės veiklos teritorija – raudona spalva

23. Informacija apie biotopus – miškus, jų paskirtį ir apsaugos režimą; pievas, pelkes, vandens telkinius ir jų apsaugos zonas, juostas jūros aplinką ir kt.; biotopų buveinėse esančias saugomas rūšis, jų augavietes, kurių informacija kaupiama SRIS (saugomų rūšių informacinė sistema) duomenų bazėje (<https://epaslaugos.am.lt/>), jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos) ir biotopų buferinį pajėgumą (biotopų atsparumo pajėgumas).

Planuojamos ūkinės veiklos teritoriją sudaro žemės ūkio paskirties žemė. Miško teritorijoje nebus vykdomi planuojamos veiklos darbai. Analizuojama teritorija patenka į vandens apsaugos zonas. Vykdydamas planuojamą veiklą vandens telkinių juostos pažeistos nebus.

Artimoje gretimybėje nefiksuotos saugomos rūšys, kurios yra įtrauktos į Lietuvos Respublikos saugomų rūšių informacinę sistemą SRIS.

24. Informacija apie jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas – vandens pakrančių zonas, potvynių zonas, karstinį regioną, gėlo ir mineralinio vandens vandenvietes, jų apsaugos zonas ir juostas ir pan.

Planuojama ūkinės veiklos teritorija, kurioje planuojama atlikti darbus, patenka į pakrantės apsaugos juostas ir apaugos zonas. Vandens užtvankos atstatymo metu bus formuojamas slenkstis iš akmenų riedulių ir betono. Apsauginės šlaitų ir pakrantės juostos nebus pažeistos.

25. Informaciją apie teritorijos taršą praeityje (teritorijos, kuriose jau buvo nesilaikoma projektui taikomų aplinkos kokybės normų), jei tokie duomenys turimi.

Informacijos apie teritorijos taršą praeityje nėra.

26. Informacija apie tankiai apgyvendintas teritorijas ir jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

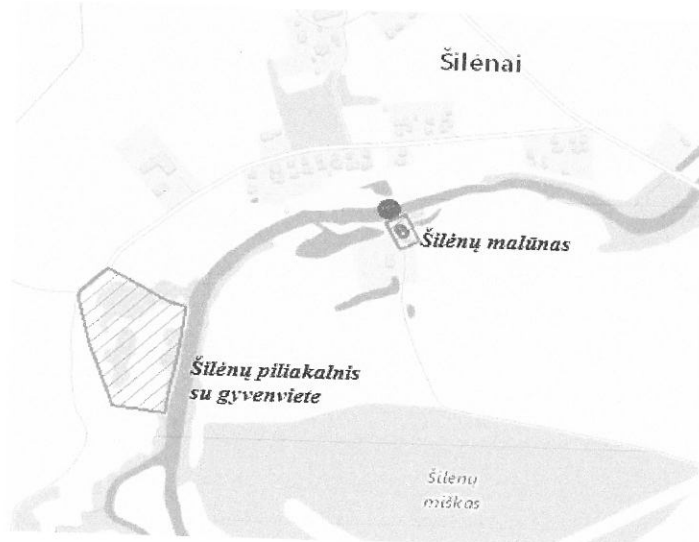
Artimiausia tankiai apgyvendinta teritorija Kuršėnų miestas (11 175 gyventojai), nutolęs nuo vandens užtvankos teritorijos apie 3 km.

27. Informacija apie vietovėje esančias nekilnojamąsias kultūros vertybes, kurios registruotos Kultūros vertybių registre (<http://kvr.kpd.lt/heritage>), ir jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Planuojamoji teritorija, kurioje numatomas patvankos ant Ventos upės atstatymas (Šilėnų k., Kuršėnų kaim. Sen., Šiaulių r.), yra nekilnojamosios kultūros vertybės – Šilėnų vandens malūno su technologine įranga (S254K) teritorijoje ir reguliuojamo užstatymo zonoje.

Patvanka bus projektuojama senojoje vietoje. Žemės darbai statybos metu nežalos malūno teritorijos. Vandens lygis patvankoje nekels grėsmės netoliese esančios kitos nekilnojamosios kultūros vertybės – Šilėnų piliakalnio su gyvenvieta (A674K) būklei.

10 pav. Teritorijos schema. Nekilnojamosios kultūros vertybės pažymėtos raudonai, planuojamos ūkinės veiklos vieta – žaliai

IV. GALIMO POVEIKLIO APLINKAI RŪŠIS IR APIBŪDINIMAS

28. Galimas reikšmingas poveikis aplinkos veiksniams, atsižvelgiant į dydį ir erdvinį mastą (pvz., geografinę vietovę ir gyventojų, kuriems gali būti daromas poveikis, skaičių); pobūdį (pvz., teigiamas ar neigiamas, tiesioginis ar netiesioginis, sąveikaujantis, trumpalaikis, vidutinės trukmės, ilgalaikis); poveikio intensyvumą ir sudėtingumą (pvz., poveikis intensyvės tik paukščių migracijos metu); poveikio tikimybę (pvz., tikėtinas tik avarijų metu); tikėtiną poveikio pradžią, trukmę, dažnumą ir grįžtamumą (pvz., poveikis bus tik statybos metu, lietaus vandens išleidimas gali padidinti upės vandens debitą, užlieti žuvų nerštavietes, sukelti eroziją, nuošliaužas); bendrą poveikį su kita vykdomą ūkine veikla ir (arba) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimose teritorijose (pvz., kelių veiklos rūšių vandens naudojimas iš vieno vandens šaltinio gali sumažinti vandens debitą, sutrikdyti vandens gyvūnijos mitybos grandinę ar visą ekologinę pusiausvyrą, sumažinti ištirpusio vandenyje deguonies kiekį); galimybę veiksmingai sumažinti poveikį:

28.1. poveikis gyventojams ir visuomenės sveikatai įskaitant galimą neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizikinės, cheminės, biologinės taršos (atsižvelgiant į foninį užterštumą) ir kvapų (pvz., vykdant veiklą, susidarys didelis oro teršalų kiekis dėl kuro naudojimo, padidėjusio transporto srauto, gamybos proceso ypatumų, statybos metu ir pan.); galimas poveikis vietos darbo rinkai ir vietovės gyventojų demografijai;

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija šiuo metu naudojama kaip agrarinės paskirties žemė. Analizuojamo projekto įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai bei visuomenės sveikatai. Šios veiklos įtaka vietos gyventojų demografijai nereikšminga. Įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą nebus jaučiamos įtakos vietos darbo rinkai, nes naujų darbuotojų priėmimas nebus vykdomas.

28.2. poveikis biologinei įvairovei, įskaitant galimą poveikį natūralioms buveinėms dėl jų užstatymo ar suskaidymo, hidrologinio režimo pokyčio, želdinių sunaikinimo ir pan.; galimas natūralių buveinių tipų plotų sumažėjimas, saugomų rūšių, jų augaviečių ir radaviečių išnykimas ar pažeidimas, galimas neigiamas poveikis gyvūnų maitinimuisi, migracijai, veisimuisi ar žiemojimui;

Planuojamos ūkinės veiklos vandens užtvankos atstatymo darbai neturės įtakos šalia esančioms gamtinėms vertybėms.

Remiantis minėtu užtvankos ant Ventos upės atstatymo techniniu projektu, biologinių pokyčių slenkstis nesukels. Jis bus neaukštas, vietinei žuvų migracijai nekenks, todėl žuvų migracija vyks per slenkstį, o šalia esančiame vandens malūne bus įrengtos apsauginės grotos, todėl planuojama ūkinė veikla žuvų migracijai įtakos neturės.

28.3. poveikis žemei ir dirvožemiui, pavyzdžiui, dėl numatomų didelės apimties žemės darbų (pvz., kalvų nukasimas, vandens telkinių gilinimas ar upių vagų tiesinimas); gausaus gamtos išteklių naudojimo; pagrindinės tikslinės žemės paskirties pakeitimo;

Neigiamas poveikis dirvožemiui nenumatomas. Pagrindinė tikslinė žemės paskirtis nebus keičiama. Darbai bus atliekami buvusios užtvankos teritorijoje.

28.4. poveikis vandeniui, pakrančių zonoms, jūrų aplinkai (pvz., paviršinio ir požeminio vandens kokybei, hidrologiniam režimui, navigacijai, rekreacijai);

Upės slėnis nemelioruotas. Kairiajame krante žemė nusausinta. Drenažo priimtuvais tarnauja visi aukščiau Šilėnų malūno esantys Ventos intakai. Vanduo gamybai ar drėkinimui iš tvenkinio naudojamas nebus. Nuotekų išleistuvių nėra. Minimalaus nuotakio metu slenkstis atliks pratekančio vandens nežymų aeravimą. Statybinis debitas bus praleidžiamas apvedamuoju kanalu, todėl drumstimo pavojus bus menkas.

Dėl planuojamos ūkinės veiklos, trumpalaikis ir ilgalaikis neigiamas poveikis paviršiniam ir požeminiam vandeniui, jo kokybei, pakrančių zonoms, hidrologiniam režimui, žvejybai, navigacijai, rekreacijai nenumatomas.

Atlikus atstatymo darbus bus atstatytas normalus hidrologinis režimas. Esamų sistemų elementų sutvarkymas jokio poveikio vandeniui, pakrančių zonoms, jūrų aplinkai (paviršinio ir požeminio vandens kokybei, hidrologiniam režimui) neturės. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio upės pakrančių zonai neturės. Atsitiktinai pažeidus vandens telkinių apsaugos juostas, jos bus atstatytos..

28.5. poveikis orui ir meteorologinėms sąlygoms (pvz., aplinkos oro kokybei, mikroklimatui);

Planuojama ūkinė veikla neturės reikšmingo neigiamo poveikio orui ir vietos meteorologinėms sąlygoms.

28.6. poveikis kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosioms kultūros ar kitoms vertybėms, rekreaciniais ištekliais, ypač vizualinis, įskaitant poveikį dėl reljefo formų keitimo (pažeminimas, paaukštinimas, lyginimas);

Planuojama ūkinė veikla neturės nei estetinių, nei rekreacinių, nei vizualinių pokyčių agrariniam kraštovaizdžiui. Reljefo pokyčiai dėl planuojamos ūkinės veiklos taip pat nenumatomi.

28.7. poveikis materialinėms vertybėms (pvz., nekilnojamojo turto (žemės, statinių) paėmimas, poveikis statiniams dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, numatomi apribojimai nekilnojamajam turtui);

Dėl numatytos ūkinės veiklos neigiamas poveikis materialinėms vertybėms nenumatomas, kadangi visi planuojami darbai vyks pagal suderintus aprašus.

Šalia, už 50 m, esanti neo tektoniškai aktyvi zona neturės įtakos planuojamai vykdyti ūkinei veiklai. Neotektoniškai aktyvioje zonoje galimų žemės drebėjimų, požeminio vandens

hidrodinaminės sistemos komplikacijų, karstinių procesų grėsmė mažai tikėtina, kadangi malūno pastatas minimas nuo 1799 metų. Nėra duomenų, kad ši zona būtų seisimiškai aktyvi. Neotektoniškai aktyvių lūžių ir lokalių struktūrų zonose ar plotuose padidėjęs uolienų vandens laidumas, intensyvesnė erozija vyksta teigiamų neotektoninių struktūrų plotuose, kur formuojasi ryškesnė įlomių, raguvų, griovų sistema, išgaubti upių išilginiai profiliai sutampa su teigiamomis neotektoninėmis struktūromis, tuo tarpu Ventos upė su šia zona nesutampa.

28.8. poveikis kultūros paveldui (pvz., dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos, spinduliuotės).

Neigiamas poveikis kultūros paveldo objektams dėl planuojamos ūkinės veiklos nenumatomas, kadangi atstatymo metu bus atkurta jau buvusi užvanka. Visi darbai bus vykdomi pagal suderintą aprašą.

29. Galimas reikšmingas poveikis 28 punkte nurodytų veiksmų sąveikai.

Dėl numatomos ūkinės veiklos galimas reikšmingas poveikis aplinkos veiksmų sąveikai nenumatomas.

30. Galimas reikšmingas poveikis 28 punkte nurodytiems veiksniams, kurių lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių (pvz., didelių avarių) ir (arba) ekstremaliųjų situacijų (nelaimių).

Dėl planuojamos ūkinės veiklos, vandens užtvankos atstatymo, galimas reikšmingas poveikis 28 punkte nurodytiems veiksniams, kurių lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių ir/arba ekstremaliųjų situacijų, nenumatomas.

31. Galimas reikšmingas tarpvalstybinis poveikis.

Planuojama ūkinė veikla tarpvalstybinio poveikio neturės, kadangi planuojamos ūkinės veiklos metu bus dirbama laikantis saugaus darbo reikalavimų. Siekiant išvengti bet kokių sutrikimų ar avarių, kurių pasekmes galėtų justti kaimyninė šalis, atliekant planuojamą ūkinę veiklą, numatytos priemonės tepalų iš mechanizmų surinkimui avarinių išsiliejimų atveju, todėl darbų metu, darbų vietose, bus laikomos naftos produktus absorbuojančios medžiagos (pjuvenos, smėlis).

Vykdamas numatytą veiklą bus naudojamos tik techniškai tvarkingais įrenginiais, transporto priemonėmis ir laikomasi darbų saugos reikalavimų. Todėl tikimybė kilti įrenginių gaisrai ar aplinkos užterštumui dėl veikloje naudojamos technikos yra maža. Statinių projektavimui, statybai ir techninei priežiūrai atlikti bus parenkami tik atestuoti ir kvalifikuoti specialistai.

32. Planuojamos ūkinės veiklos charakteristikos ir (arba) priemonės, kurių numatoma imtis siekiant išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirti jam kelią.

Atliekant planuojamą ūkinę veiklą, numatytos priemonės tepalų iš mechanizmų surinkimui avarinių išsiliejimų atveju, todėl darbų metu, darbų vietose, bus laikomos naftos produktus absorbuojančios medžiagos (pjuvenos, smėlis).

Planuojamos ūkinės veiklos metu susidarančios atliekos bus tvarkomos, vadovaujantis bendrosiomis Atliekų tvarkymo taisyklėmis. Susidariusios atliekos bus atiduodamos atliekų tvarkytojams, turintiems teisę vykdyti atliekų tvarkymo veiklą.

Planuojamos veiklos metu, su triukšmą skleidžiančią darbų įranga, bus dirbama tik darbo dienomis, dienos metu. Nebus dirbama vakaro (18:00-22:00 val.) ir nakties (22:00-06:00 val.) metu. Taip pat pagal galimybes bus renkama tylėnė statybos darbams naudojama įranga, tylesnius darbo metodus (pvz. Suderinti kelias triukšmingas operacijas). Papildomų prevencinių priemonių, triukšmo bei oro taršos mažinimui, taikyti nereikia.

Planuojama ūkinė veikla nekels pavojaus aplinkai, todėl jos užsakovas nesvarsto kitų techninių, technologinių, vietos ir poveikį aplinkai mažinančių priemonių alternatyvų.